

i da je u takvom slučaju na tužitelju teret dokaza da je došlo za vrijeme prijevoza do udara i od toga do štete.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Nije tačna tvrdnja žaliteljeva da se prvostepeni sud nije osvrnuo na tuženikove navode u vezi s konstatacijama zapisnika o izvidjaju, jer je prvostepeni sud u obrazloženju svoje presude dao dovoljno razloga o tome zašto je upravo na osnovi konstatacije zapisnika o izvidjaju ocijenio postojanje odgovornosti tužene stranke. Isto vrijedi i za tuženikove navode, koji se odnose na osobitosti robe, u konkretnom slučaju stakla, koje je za vrijeme prijevoza izloženo opasnosti loma. U tom pravcu prvostepeni sud je proveo i vještačenje, te i na taj način utvrdio da do štete nije došlo zbog toga što se radi o robi koja je lako podložna lomu, jer ne samo da je utvrđeno da se radi o neobično tvrdom staklu debljine 14 do 17 mm, nego da je i pakovanje bilo takvo da nije bilo mogućnosti loma koji bi nastao zbog lošeg pakovanja. Naprotiv iz same naravi loma i mjesta gdje je lom nastao, kao i iz činjenice da je taj lom nastao samo u jednom od pet sanduka, utvrđeno je da lom nije mogao nastati kao posljedica lošeg pakovanja, nego samo snagom vanjskog utjecaja, pri čemu u ovom slučaju nije od bitne okolnosti činjenica što na ambalaži nije bilo znakova vanjskih udara.

Konačno nije tačna tvrdnja žaliteljeva da se iskaz vještaka ne protivi stajalištu tužene stranke, jer je upravo nalaz vještaka potvrdio ispravnost stajališta tužiteljeva, i dao sudu dovoljno osnove da ustanovi odgovornost tužene stranke i donese presudu koja je pravilna i na zakonu osnovana.

I.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 22.II 1968.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, dr Marijan Dujmović

Špediter - Špediterova odgovornost - Špediter ne odgovara za vozařov rad osim ako mu se može prigovoriti krivnja u izboru - Špediter nije kriv u izboru vozařa ako ga izabere transportno poduzeće koje se bavi prijevozima kao svojim predmetom poslovanja, i za koje nije poznato da postupava neuredno pri izvršavanju svojih poslova - Na neodgovornost špeditera za rad vozařa ne utječe ni okolnost da špediterov komitent nema prava direktne tužbe prema voza-

ru - U ovom slučaju je špediter svom komitentu dužan izdati cesionu ispravu s kojom mu prenosi svoja prava koja ima prema vozaču - Na špediterovu neodgovornost ne utječe ni okolnost da je špediter od osiguratelja tražio isprave u svrhu naknade štete na robi koja je šteta nastala tokom prijevoza

Medju strankama je nesporno da je tužitelj dana 1.III 1967. povjerio tuženiku kao špediteru da preveze pošiljku narandža kamionom od Splita do Beograda, i da je ova pošiljka stigla u Beograd 7.III 1967. djelomično pokvarena zbog kvara kamiona poduzeća kojemu je tužitelj povjerio prijevoz pošiljke.

Tuženik je prigovorio, da na njemu nema nikakve krivnje za nastalu štetu, pa je predložio da se tužitelj odbije sa zahtjevom tužbe.

Prvostepenom presudom tužitelj je odbijen sa zahtjevom tužbe i presudjen da naknadi tuženiku parnični trošak.

U obrazloženju presude navedeno je da je tuženik špediter, koji ne odgovara za vozačev rad, ako je postupao pažljivo pri njegovom izboru. Sud smatra da je tuženik tako postupao.

Presudu pobija žalbom tužitelj.

U obrazloženju žalbe navedeno je da se tužitelja ne tiče da li je špediter izvršio prijevoz svojim ili tuđim prijevoznim sredstvima, i da bi on za štetu odgovarao i onda da je prijevoz izvršio vlastitim vozilom. Osim toga tuženik je tražio dokumente radi prijave štete kod nadležnog OZ-a, pa je time preuzeo obavezu plaćanja sporne štete tužitelju.

Drugostepeni sud ispitao je pobijanu prvostepenu presudu u granicama navedenim u odredbama čl.353 Zpp, pa je našao da je žalba neosnovana i to iz slijedećih razloga:

Špediter kao komisionar zaključuje poslove u svoje ime, a na tuđi račun. Zbog toga je osnovano stajalište pobijane presude da špediter tužitelju kao svom komitentu ne odgovara za štetu koja je na pošiljci predanoj na prijevoz nastala krivnjom vozača, osim ako se tuženiku može osnovano prigovoriti nepomnja u izboru vozača. Ovaj drugostepeni sud usvaja stajalište pobijane presude da je tuženik pri izboru vozača postupao potrebnom pomnjom kad je izabrao transportno poduzeće koje se kamionskim prijevozima robe bavi kao svojim predmetom poslovanja, i za koje nije poznato da postupa nepažljivo i nemarno pri izvršenju svojih poslova.

Tužitelju pristoji pravo da traži od tuženika naknadu osigurane štete od OZ-a (što je tuženik već i učinio), ili naknadu štete od vozara - sve to u svoje ime a za račun tužiteljev - ili da mu tuženik preda sve potrebne isprave za ovo uz valjanu cesiju. Činjenica da tužitelj nema aktivne legitimacije za izravnu tužbu protiv vozara, ne može iz navedenih razloga ništa izmijeniti na ovom pravnom stanju. U vezi s naplatom štete od OZ-a tužitelj bi protiv tuženika mogao istaknuti zahtjev samo na plaćanje iznosa koji je tuženik realizirao s toga naslova (po odbitku tuženikovih troškova), no tužitelj nije u tom pravcu ništa utvrdio, niti u toku prvostepenog postupka, a niti u žalbi.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 23.VI 1967.

Vijeće: Gabro Badovinac, Mirko Braida, ing. Stanko Šilović

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Šteta prouzrokovana požarom na brodu - Za ovu štetu brodar ne odgovara, osim ako je požar prouzrokovao njegovom vlastitom krivnjom - Ne radi se o brodarovoj osobnoj krivnji ako je nalog za popravak broda, koji je popravak prouzrokovao požar, dao zapovjednik broda - Brodar će ipak biti odgovoran ako je šteta prouzrokovana požarom posljedica propuštanja zapovjednikove dužne pažnje, ili dužne pažnje drugoga nadležnog člana posade, da se poduzmu potrebne mjere u svrhu očuvanja tereta od požara

Tužitelj je osiguravajući zavod koji je primaocu tereta nadoknadio štetu, a tuženik je brodar koji je prevezao teret šećera.

Medju strankama je nesporno:

- da je tuženi svojim brodom "Swift river" po teretnici broj 1 od 13.IV 1964. ukrcao i preuzeo na prijevoz 208.966 vreća šećera iz luke Havana u luku Split;
- da je izdao za ukrcani teret čistu teretnicu;
- da je prilikom prispjeća broda u luku Split, a u toku pripreme za iskrcavanje tereta, padom jedne samarice bila oštećena oplata palube broda, i to skladišta broj IV u kome se nalazio ukrcani teret šećera;